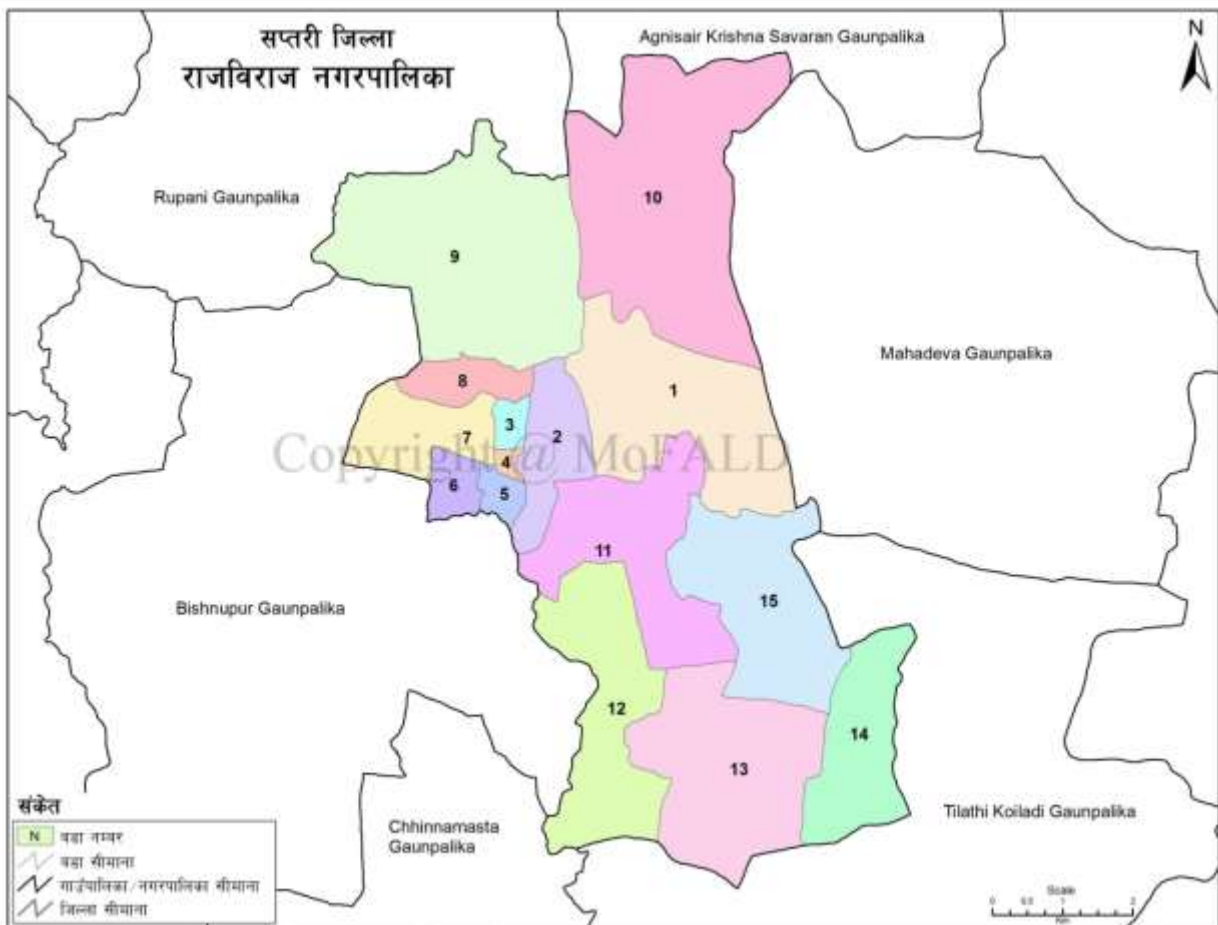

ACCELERATING SANITATION AND WATER FOR ALL (ASWA-II)

An Event Report on ASWA II: Municipality Level Inception Meeting

RAJBIRAJ MUNICIPALITY

SAPTARI DISTRICT

11 FEBRUARY 2018

Acronyms

ASWA:	Accelerating Sanitation and Water for All
DCO:	District Coordination Office
DWASHCC:	District Water, Sanitation and Hygiene Coordination Committee
JMP:	Joint Monitoring Program
MDG:	Millennium Development Goal
MWASHCC:	Municipal Water, Sanitation and Hygiene Coordination Committee
OD:	Open Defecation
ODF:	Open Defecation Free
RM:	Rural Municipality
SDG:	Sustainable Development Goal
UNICEF:	United Nations Children's Fund
WSSDO:	Water Supply and Sanitation Division Office
WWASHCC:	Ward Water, Sanitation and Hygiene Coordination Committee

Table of Content

Contents

1. Introduction to ASWA- II	3
2. The Inception Phase.....	4
3. Overall Objectives.....	4
4 Introduction to the programme Event	5
4.1 Basic Introduction.....	5
4.2 Session Delivery.....	6
5 Discussions	8
6 Closing ceremony	8
7. Achievements of the workshop.....	8
8. Conclusion;.....	9
ANNEXES.....	10
ANNEX: I- Schedule.....	10
ANNEX: II- Group work	11
ANNEX: III- Presentation	Error! Bookmark not defined.
ANNEX: IV- Attendance	29
.....	31
ANNEX: V- Photo	32

Events Report

1. Introduction to ASWA- II

Over the last six years, sanitation coverage in Nepal has improved significantly. The Open defecation rate decreased from 38 per cent in 2011 to 5 per cent in 2017 as a result of the ODF social movement¹. However, huge disparities remain in terms of coverage sanitation coverage is 98 per cent in the mountain regions, and 99 per cent in the hills but it is only 92 per cent in the Terai². Similarly, hand washing with soap during critical times such as before breast feeding or feeding a child and after changing nappies continues to be very low at 9 per cent³. 71 per cent of water sources were found to have microbial contamination and 82 per cent of household water are contaminated with *E. coli*, a major cause of diarrhea (MICS, 2014).

Even though water and sanitation coverage in schools has been improving, critical bottlenecks remain particularly as they relate to girls and children with disabilities. WASH in health facilities remains a significant challenge, due to inadequate coverage (20 per cent of facilities do not have access to drinking water, 22 per cent do not have access to toilets⁴) and poor hygienic use of existing facilities, leading to water borne diseases and infections.

Achieving SDGs in Nepal will be a big challenge for the sector, Joint Monitoring Programme (JMP)-2015 estimates indicate that only 27% of the population have access to safely managed drinking water supply (a drop of 60% from the MDG improved coverage of 87%). An estimate for safely managed sanitation is not yet available but it will be much lower than JMP estimate of 46%.

Despite some good progress, stunting still remains a serious public health problem in many regions of the country adversely affecting the cognitive, intellectual, and physical productivity of children under five. The prevalence of stunting at national level is 36 per cent while it is high in rural areas (40 per cent) as compared to urban areas (32 per cent); among the poorest wealth quintile (49 per cent) as compared to richest (17 per cent).

To address some of the challenges mentioned above, UNICEF Nepal have received financial assistance - ASWA II project - from DFID through UNICEF Headquarters. This will be implemented mainly in eight Terai districts which include (i) Saptari, (ii) Siraha, (iii) Dhanusha, (iv) Mahottari, (v) Sarlahi, (vi) Rautahat, (viii) Bara and (viii) Parsa. The project will be implemented in close collaboration with federal, provincial and local governments.

The objective of ASWA II is to support federal, provincial and local governments to strengthen their capacity and systems to plan, implement, monitor and sustain WASH services, building both community and government ownership by strengthening the enabling environment while ensuring sustained use of safely managed water supplies and the elimination of Open Defecation (OD) and hygiene by people in targeted districts, especially by women and girls and persons with disability. Major interventions under this programme are supporting people to have improved and sustainable access to basic sanitation and safe water, WASH in Schools and Health Care Facilities.

The key results to be achieved are: (i) 350,000 additional people including children and women in eight Terai districts who are in the most deprived areas live in open defecation free (ODF)

¹ Department of Water Supply and Sewerage Annual Report, 2017

² Department of Water Supply and Sewerage Annual Report, 2017

³ Department of Water Supply and Sewerage Annual Report, 2016

⁴ Department of Education, 2015/16

communities, (ii) 25,000 people to have access have access to safely managed water supply by 2022. In the same target communities (iii) 50 schools and (iv) 20 health facilities will be provided with access to the safe and reliable WASH services according to the national standards and (v) central and local governments will be provided with technical and financial assistance for enabling environment for WASH.

About 6,000-7,000 communities (depending on the size of the community) will be targeted for triggering and accelerating the sanitation social movement to reach to 1.5 to 2 million people (depending upon the size of the selected communities). Technical support and different appropriate options will be presented in the target communities to enable them progress along the sanitation ladder and meet the requirements for safely managed sanitation facilities. It is expected that as a result of sanitation interventions, the targeted communities in 69 Local Governments will get ODF status bringing about 1.5 to 2 million people living in ODF environment.

To supplement government's effort in the provision of improved water sources through rehabilitation of dysfunctional schemes and construction of new systems, this project will focus on water safety plans and reinforce behavior transformation on the use of safe water and sanitation. Special focus will be given at household level to promote safe handling, storage and use of safe water including water treatment option. A strong behavioral change communication component will be part of the hygiene promotion interventions aiming at reducing WASH related diseases.

2. The Inception Phase

The Inception Phase of ASWAS II programme has commenced from November 2017 and will be completed by April 2018. The main objective of this Phase is to get well prepared for smooth, efficient and effective implementation and monitoring of the programme. As a kickoff activity orientation meetings to stakeholders/government counterparts are designed and carried out systematically at central, district and palika levels. This palika level inception orientation meeting was organized for Rajbiraj Municipality.

3. Overall Objectives:

The overall objective of the meeting was to inform the participants and develop an implementation plan of the programme Palikas through a participatory process. The specific objective includes:

- To introduce UNICEF Nepal and its working modality
- To introduce about ASWA-II in Municipal/Rural Municipality
- To introduce selection process of community in the Municipality
- To conduct bottleneck analysis and identify key activities within the framework of ASHWA II through participatory approach

- To prepare Municipality level Implementation Plan for ASWA-II
- Get commitments from Mayor, Deputy-Mayor, Ward Commissioners and other stakeholders too for ASWA-II.

4 Introduction to the programme Event

4.1 Basic Introduction

Name the Project: Accelerating Sanitation and Water for All (ASWA-II)

Name of the Activity:	Municipal Level Inception programme: Accelerating Sanitation and Water for All
Supported by:	UNICEF Nepal
Date of event:	11th February
Venue	Rajbiraj, Municipality Hall, Rajbiraj, Saptari District
No of Participants	(Details in annex-4)
Target groups	Newly elected representatives of local government, DWASHCC, MWASHCC, WWASHCC, VWASHCC & stakeholders
Name of facilitators	Siddhi Shrestha, Bodh Narayan Shrestha, Lokendra Prasad Yadav, Sunita Sulpe, Rakesh Mallik, Surya Thapa and Hari Upadhyay
Major attendees and participants	Deputy Mayor Mrs. Sadhana Jha, Chief, Administrative Officer, Dharendra Yadav, SDO, DE -WSSDO Lokendra Prasad Yadhav, Planning Officer, Mayers of ASWA program Palikas, representative of civil society organizations, media person, representatives of development partners were in the inception meeting.
Overview of inauguration program	The program was chaired by Mrs. Sadhana Jha, Deputy Mayer, Mr. Dipendra Yadav welcomed and shared program's objectives. After formal program, the sessions were presented by UNICEF's staff on UNICEF's overall program, introduction ASWA-II and WASH program. At the end of the program the Chair thanked to UNICEF Nepal for continue support on ODF and Total Sanitation program. The program was run by Kalpana Devkota, Social Development Officer, Rajbiraj Municipality.
Methodology	Presentation, Group discussion, plenary interaction, lecture methodologies were used.
Materials used	News print paper, meta cards, multimedia, note book printed with sanitation massages, and pen with UNICEF logo were used.

4.2 Session Delivery

Session	Content of Session	Methodology	Facilitation
Opening session <ul style="list-style-type: none"> • Chairing • Introduction • welcome 	The program was chaired by Deputy Mayor Mrs. Sadhana Jha of Rajbiraj Municipality and participants were welcomed by Chief executive officer thanking all for active participation. The participants introduced themselves on individual basis	Lecture	Mrs. Kalpana Dev, SDO Rajbiraj Municipality
What is UNICEF? How does it work? And Why invest in children and WASH <ul style="list-style-type: none"> • Content sharing • About UNICEF • Why Invest in children and WASH • SGD 	After the opening session, the workshop contents were shared (<i>Annex: 1: Detail schedule</i>), Participates were known on about UNICEF, UNICEF's work, UNICEF's planning and working modality, importance about investment in children with research evidences, importance about investment in WASH. Also, discussed on MDG and SDG linking with Government of Nepal's and UNICEF's program.	Power point presentation	Mr. Siddhi Shrestha
Sanitation status and roles and responsibilities of municipality/ Rural municipal	Sanitation status of Rajbiraj was shared in workshop. It is close to be declare ODF. Out of total 16 wards, 3 have already declared as ODF, 9 wards were monitored and recommended for ODF declaration and 4 wards are in the process of ODF campaign. The roles and responsibilities of local government focusing on WASH was also shared which is in details in article no. 3 and 6 of local government operational act 2074 (<i>Annex-3</i>)	Power point presentation	DE WSSDO Mr. Lokendra Parsad Yadav and Chief executive officer, Mr. Dipendra Yadav
Introduction of ASWA-II <ul style="list-style-type: none"> • introduction • Goal • output/outcomes 	UNICEF Nepal has completed ASWA-I and now starting ASWA-II from 2018. The duration of ASWA-II is 5 years from 2018-2022. The main component of ASWA is water, sanitation, safe water, institution	Power point presentation, question answer and discussion	Mr. Bodh Narayan Shrestha

Session	Content of Session	Methodology	Facilitation
<p>achievements</p> <ul style="list-style-type: none"> Impact 	<p>WASH. Overall aim of ASWA-II are reducing diarrhea U% children by 2 percent and reducing stunting. The target of the ASWA-II are as follows;</p> <ul style="list-style-type: none"> Access to basic sanitation- 350,000 population. Safe and sustainable water facility: 25000 WASH in Institution: School-50 and Health care facility-20 Hygiene: approximate: 350,000 <p><i>Details in annex-3</i></p>		
<p>Process of community selection</p>	<p>Regarding community selections for the baseline survey; the following criteria were presented discussed and agreed.</p> <ul style="list-style-type: none"> high number of households practicing open defecation, high water scarcity communities, using unsafe drinking water, high prevalence of vulnerable communities, poor and disadvantaged groups, not proper use and maintenance of toilets. 	<p>Lecture and plenary discussion,</p>	<p>Mr. Suraya Thapa</p>

Session	Content of Session	Methodology	Facilitation
ASWA-II Planning sessions <ul style="list-style-type: none"> • Planning matrix shared • Bottleneck analysis carried out 	After the session of community selection criteria, facilitators shared "implementation planning matrix" as shown in (annex-5). To identify bottlenecks and key strategy actions; the participants were divided in four groups namely "access to basic sanitation", access to basic water supply", WASH in "Schools and health care facilities", and "enabling environment". (Details in Annex-5)	Group works	Mr. Rakesh Mallik

5 Discussions

The participants asked to UNICEF about the program Palika selection criteria, tentative targets for sanitation, basic water and WASH in Schools.

Mr. Siddhi Shrestha and Bodh Narayan Shrestha form UNICEF answered to the questions.

6 Closing ceremony

The closing ceremony was concluded by Deputy Mayor Mrs. Sadhana Jha, saying that she is thankful to UNICEF for launching ASWA-II in Rajbiraj municipality after the ODF campaign support which contribute to change hygiene behavior of the people and access to safe water facility.

She also expressed commitment to declare ODF very soon for the remaining wards within month and lead the WASH program in coming years as Total Sanitation Campaign. This is one of the priority of the Municipality.

7. Achievements of the workshop

- Total 41 participants were oriented on UNICEF, UNICEF works and ASWA-II,
- The workshop was successfully conducted as per planned scheduled.
- Strong commitment regarding ASWA-II implementation by the Municipality and wards.
- Identified and prepared a list of communities for baseline survey.

- Agreed on program implementation modality that is "program implementation by Municipality and mobilize CSO for technical activities".
- Identified strengths and bottlenecks key actions to implement the WASH program.
- Selected communities for baseline

Ward no	Selected communities	Remarks
1	Chanaura Ram Tole, Muslim Toole	
2	Bharsahi Pokhari Tole, Muslim Tole	
3	Muslim Tole	
4	Sukumbasi Tole, Bhaluwahi Tole	
5	Bajrang Tole	
6	Marik Tole, Sada Tole	
7	Yadav Tole, Sukumbasi Basti	
8	Mandal Tole, Pariyar Tole	
9	Maleth Musahari Tole, Gahariya Tole	
10	Khatwe Tole, Berol Muslim Tole	
11	Farset Musahari Tole, Yadav Tole	
12	Marik Tole, Mandal Tole	
13	Sada Tole, Khatwe Tole	
14	Parsahi Musahari Tole, Mandal Tole	
15	Dewari Bharwako Musaraniya Tole, Bharuwa Yadav Tole	
16	Sada Tole, Mandal Tole	

8. Conclusion;

Rajbiraj is the first Palika that we have organized ASWA planning workshop. The team also learned many things from this workshop and got an opportunity to revise presentation, redesigning schedule. The event was successfully completed and achieved the targeted results. We didn't plan to identify communities for baseline here. As a learning, we decided to add this community selection criterion and prepare the list of communities for a baseline. UNICEF's program can be a key support for planning and implementing the social sector development program of the Palika in this federal changing context.

ANNEXES

ANNEX: I- Schedule

सबै र सधैका लागि सरसफाइ र खानेपानीकार्यक्रम
Acceleration Sanitation and Water for All (ASWA-II)
पालिका स्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला

जम्मा समय: ४ घन्टा

समय	विषयवस्तु	सहजकर्ता
२० मि.	औपचारिक कार्यक्रम	पालिका
१५ मि	परिचय, उद्देश्य र विषयवस्तुको जानकारी	आयोजक
४५ मि	<ul style="list-style-type: none"> युनिसेफ नेपाल, यसका कार्यक्रम र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने विधि बालबालिका र सरसफाइमा लगानी किन ? (संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, SDG, Research evidence) 	युनिसेफ
३० मि	पालिकाको खानेपानी र सरसफाइको अवस्था, आगामी लक्ष्य (आधारभूत सरसफाइ, दीगो सरसफाइ (ODF/Post ODF) र खानेपानी सम्बन्धी पालिकाको कार्यक्रम र वजेट	पालिका
३० मि	<ul style="list-style-type: none"> सबै र सधैका लागि सरसफाइ र खानेपानी कार्य योजना (२०१६-२०२२) ASWA (Accelerating Sanitation and Water for All) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि समुदाय छनोटका आधार, प्रक्रिया र योजना 	युनिसेफ
७० मिनेट	कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना निर्माण <ul style="list-style-type: none"> अपेक्षित उपलब्धी हालको अवस्था (सवल पक्ष र अवरोधहरु) अवरोध समाधानका मुख्य क्रियाकलाप आधारभूत सर्वेक्षण गरिने मुख्यवस्ती तथा समुदाय कोशेढुंगा निर्धारण (Milestone Setting) 	युनिसेफ
२० मि.	प्रतिबद्धता र समापन	

ANNEX: II- Group work

समुह कार्य स्थान राजविराज न.पा.

समुह नं १

लक्षित समुदायको आधारभूत सरसफाईमा पहुँच				
सवल पक्ष	अवसर	कमजोर पक्ष	चुनौती	कृयाकलाप
<ul style="list-style-type: none"> ● प्रत्येक घरमा टयुवेल भएको ● प्रत्येक घरमा चुल्हो भएको ● धेरैजसो घरमा चर्पी भएको ● अधिकांसलाई हात धुनु पर्ने सुचना र सरसफाई सन्देश थाहा भएको ● शुद्ध पानी पिउन केही प्रतिशतले फिल्टर प्रयोग गरेको 	<ul style="list-style-type: none"> ● टयुवेलमा प्शस्त पानी भएको (अशुद्ध भए पनि) ● हात धुने बानीको लागि स्थान बनाउन सकिने ● सरसफाईको लागि छुट्टै खाडल बनाउन सकिने ● शुद्ध पानी पिउन फिल्टर प्रयोग गरेको ● स्थानिय स्तर ओ.साके नीति बनाउन सकिने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● टयुवेल भए पनि सबैमा चबुतरा र वरिपरी सरसफाई छैन ● चर्पी भए पनि खुला दिशा पिशाव गर्ने बानी भएकृ ● जनचेतनाको अभाव ● आ. स. मा आवश्यक रकम र बजेटको कमी 	<ul style="list-style-type: none"> ● संक्रमण हुने गरेका रुरुरु ● जोखिमपूर्ण अवस्थामा हात धुने बानी नभएको ● चर्पी भये पनि प्योग गर्ने नगरेको ● सार्वजनिक सौचालयको अभाव ● चर्पी भरिए पछि र अन्य फोहरमैला व्यवसपनको डम्पिङ्ग साइट नभएकृ 	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानिय स्तरमा वार्डहरुले आ.स. को नीति बनाउन सकिने ● सरसफाईको आवश्यक सन्देश र अन्य कृयाकलापहरु स्थानिय स्तरमै गर्न सकिने ● पेस्टर,पम्पलेट,हार्डिङ्गबोर्ड, रेडियो, टिभि, एफ एम बाट आ.स.को सन्देश प्रशारण गर्न सकिने ● हत धुने ,चर्पीको निर्माण प्रत्यक घर घरमा बनाउन पर्ने ● आ.स.को लागि गोष्ठी अन्तरकृया गर्नुपर्ने ● उपरोक्त सम्पूर्ण कार्यको लागि बजेट छुट्टयाउन पर्ने

Slide 1

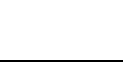
यूनिसेफ नेपाल कार्यक्रमहरुको एक झलक

Slide 2

युनिसेफ

- स्थापना : ११ डिसेम्बर १९४६
- १९५३ देखि संयुक्त राष्ट्र संघको समितिको सदस्य
- नेपालमा युनिसेफ : १९६४ देखि
- सम्पर्क कार्यालय : १९६८
- पूर्णकालिन कार्यालय १९७२
- १९८९ मा बाल अधिकार महासन्धि
- संयुक्त राष्ट्र संघको निकाय: सरकारहरुको सरकार बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गर्ने जिम्मेवारी पाएको संस्था
- ५ वर्ष कार्यक्रम तर्जुमा
- युनिसेफ अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था होईन
- सरकार, गैर सरकारी संस्था, निजी, संघ, संस्थासंग काम गर्छ ।

↓

↓

↓

↓

Slide 3

नेपालमा युनिसेफ

60s-70s

→

स्वास्थ्य संरचना, पुस्तक, आयोडिन, खानेपानी योजना निर्माण

'80s

→

महिलाको लागि आर्थिक बिकास सामुदायिक खानेपानी र सरसफाइ

'90s

→

बालबालिका तथा महिलाका लागि विकेन्द्रीकृत कार्यक्रम (डकाब), मीना सञ्चार अभियान, विद्यालय नजाने बालबालिकाको लागि शिक्षा कार्यक्रम

2000s

→

बालबालिका तथा महिलाका लागि विकेन्द्रीकृत कार्यक्रम (डकाब; एच आइ भि र जीवन उपयोगी शिप; पोषण सामाजिक

2013-17

→

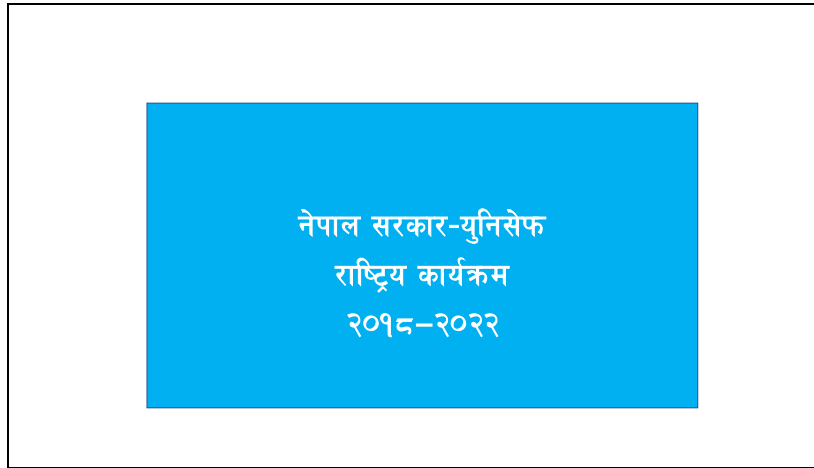
बलितमैत्री स्थानिय सासन माफत जिल्लास्तरमा बालबालिकाको लागि सेवा प्रबाहमा सुधार गर्ने, बातबरण परिवर्तन, बिपद जोखिम न्युनिकरण, बिपदमा सहयोग

2018-22

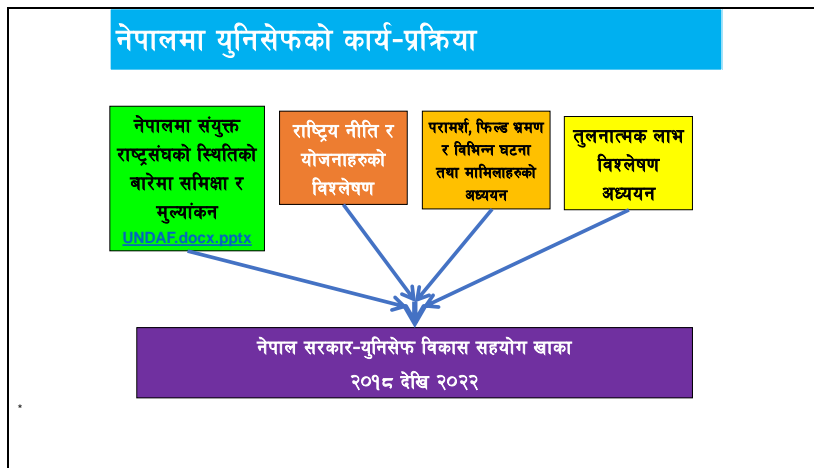
→

नीति, निर्माण र पैरवी

Slide 4

Slide 5

Slide 6

संयुक्त राष्ट्रसंघिय विकास खाका - २०१८ देखि २०२२

SDG 11 (Sustainable Cities and Communities)	SDG 12 (Responsible Consumption and Production)
<p>Urbanization and Sustainable Development Goals</p> <p>Focus: Urbanization and Sustainable Development Goals (SDG 11), water, sanitation, hygiene and health (WASH), energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>	<p>SDG 12 (Responsible Consumption and Production)</p> <p>Focus: SDG 12, energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>
<p>Local Development</p> <p>Focus: SDG 11, energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>	<p>Water, Sanitation and Hygiene (WASH) and Gender Equity and Inclusion</p> <p>Focus: SDG 12, energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>
<p>Governance, Rule of Law and Human Rights</p> <p>Focus: SDG 11, energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>	<p>SDG 12 (Responsible Consumption and Production)</p> <p>Focus: SDG 12, energy, and urban transport and communication and climate's gender equity and inclusion and adaptation of transport technologies. Agricultural Development Strategy.</p>

Country	UNICEF Presence (Number)	Local Government	Population (Total)	Population (Age 0-14)	UNICEF Budget (USD)
Nepal	10	14,124,000	29,248,000	11,699,200	18,000,000

Unicef WASH budget 18 M USD

Proportion of the population using safely managed drinking water service at community level	Target: 85%	Availability of Water Supply and Sanitation	Target: 85%
Proportion of population using improved toilet	Target: 85%	Proportion of population using improved toilet	Target: 85%

Slide 7

राष्ट्रिय योजना निर्माणका आधारहरु

- **दीगो विकास लक्ष्य:** सहश्राव्दी विकास लक्ष्यहरुबाट प्राप्त उपलब्धीलाई निरन्तरता दिन
- **नेपाल सरकार-युनिसेफको रणनीतिक कार्यढाँचा (२०१८-२०२२):** युनिसेफ नेपालका राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय स्तरका रणनीतिक प्राथमिकताहरुको सम्बोधन
- **संघियता कार्यान्वयन र त्यसका प्रभावहरु** सम्बोधन गर्न
- **नेपालको चौधौँ तीन वर्षिय योजना (२०७३।७४ देखि २०७५।७६) योजना कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न**
- **विपद् जोखिम न्यूनिकरण र त्यसको महत्व:** उत्थानशिल विकास र विपद् जोखिम न्यूनिकरण सिद्धान्तमा जोड दिनु पर्ने वारे २०७२ सालको भुकम्पबाट सिकेका पाठहरु

Slide 8

Slide 9

Slide 1

बालबालिका र सरसफाइमा
लगानी किन
WHY INVEST IN CHILDREN and
WASH ?

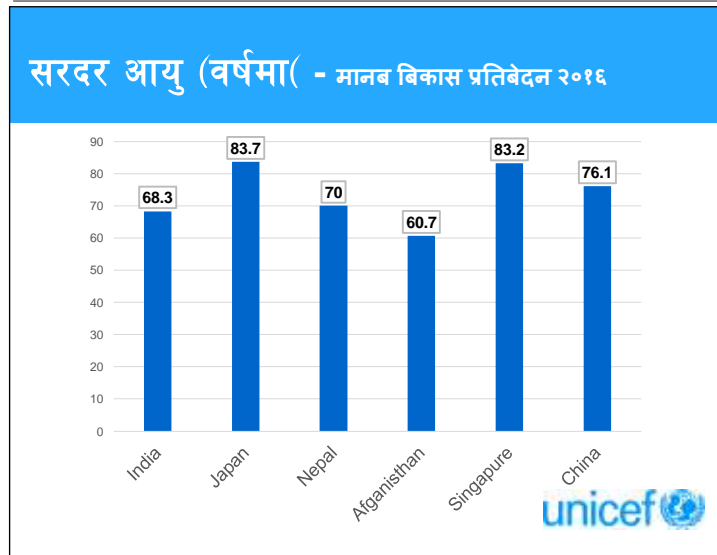
Slide 2

विकास

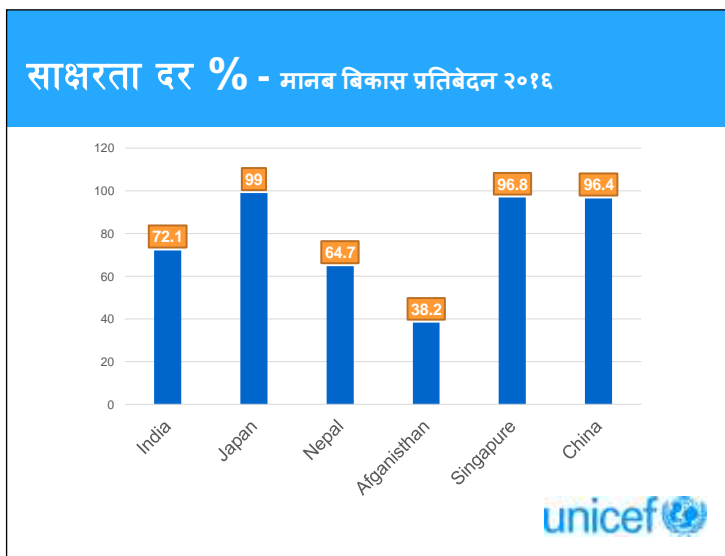
सरदर आयु
प्रतिव्यक्ति आय
शिक्षा
समावेसी र सहभागिता

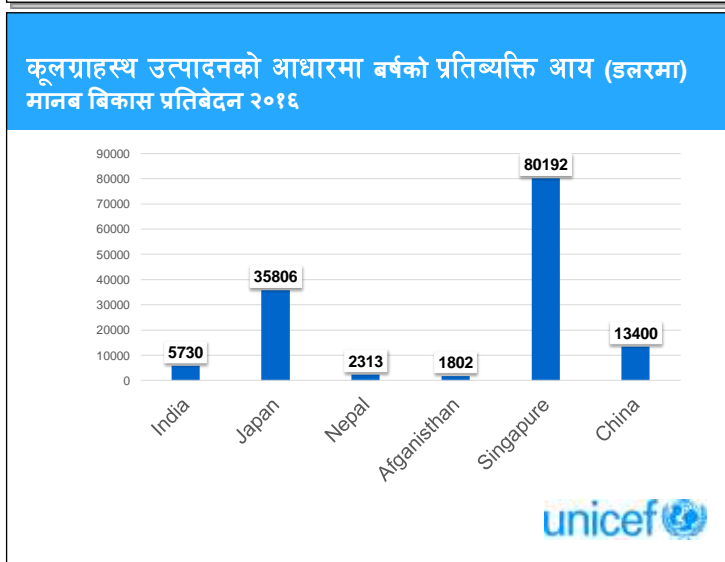
Slide 3

Slide 4

Slide 5

Slide 6

सरसफाइमा लगानी किन ?

१ वर्षको सम्वृद्धि चाहनुहुन्छ भने अन्न उमानुहोस् ।
-If you want 1 year of prosperity, grow grain.

१० वर्षको सम्वृद्धि चाहनुहुन्छ भने रुख रोप्नुहोस्
If you want 10 years of prosperity, grow trees.

१०० वर्षको सम्वृद्धि चाहनुहुन्छ भने बालवालिकामा लगानी गर्नुहोस्
If you want 100 years of prosperity, grow people."-

Chinese proverb - चाईनिज उखान

unicef

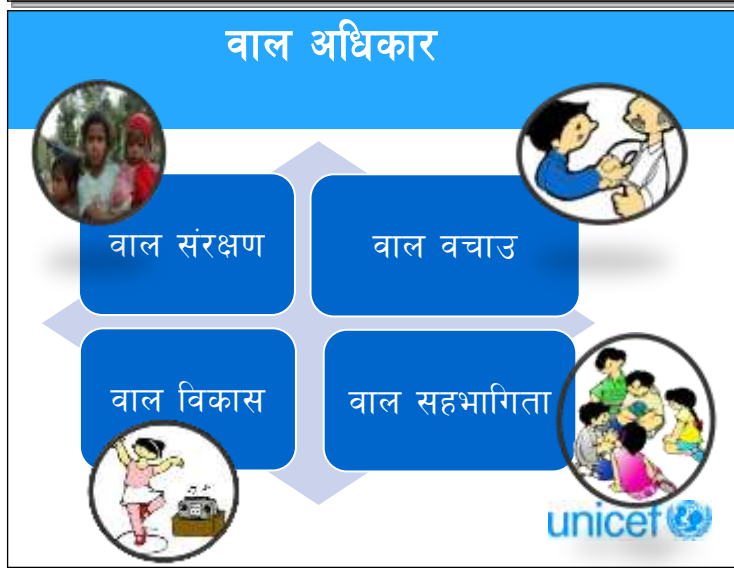
Slide 7

“हामी समस्याको स्रोत होइनौं, हामी समस्या समाधानको उपाय हौं।
हामी खर्च होइनौं, हामी लगानी हौं ।

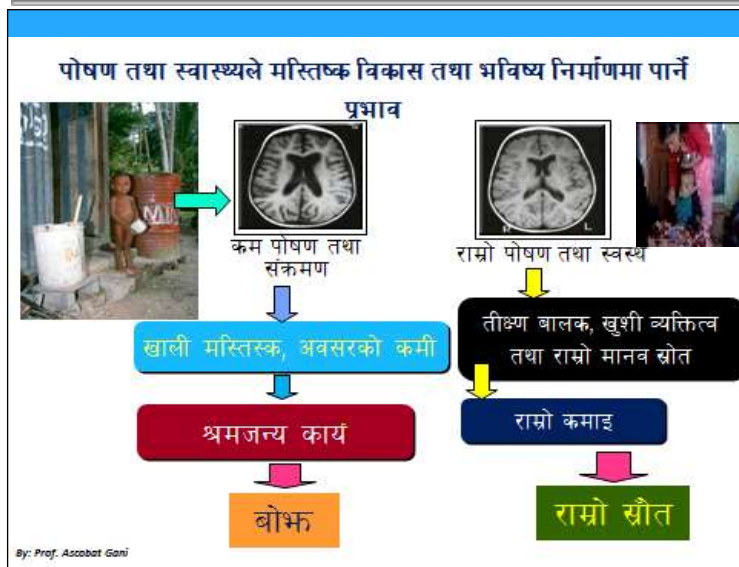

Ms. Gabriela from Bolivia-speaking to the UN General Assembly Special Session on Children 2002

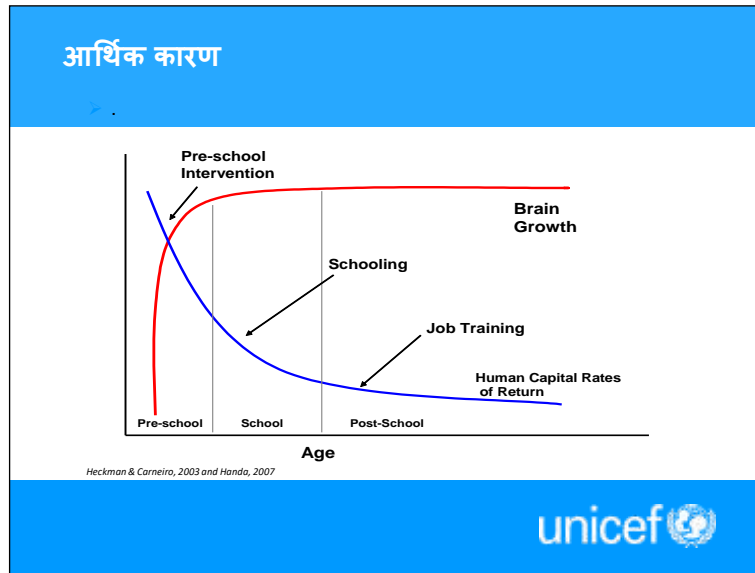
Slide 8

Slide 9

Slide 10

Slide 11

के हामीलाई थाहा छ?

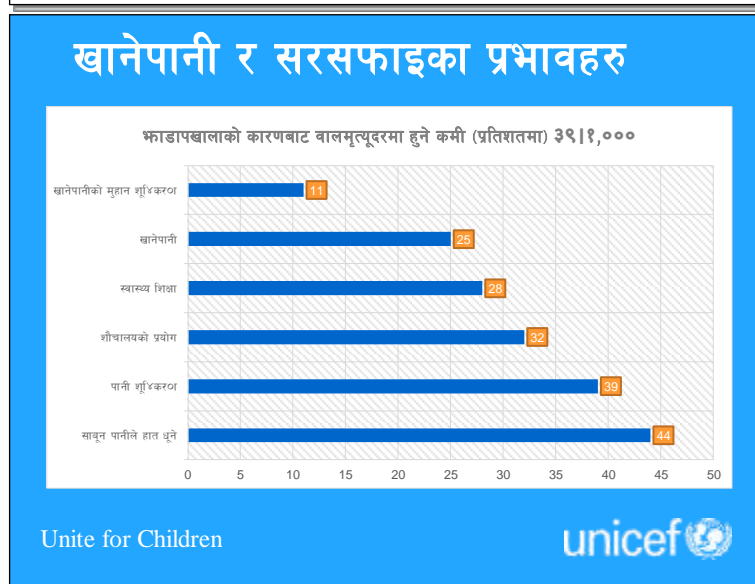
प्रारम्भिक बाल विकासमा गरिने लगानीले समाजमा प्रतिवर्ष ७ देखि १० गुनासम्मको प्रतिफल प्राप्त हुन्छ।

विद्यालयमा सरसफाइ सुविधा भएमा १५ प्रतिशतले विद्यालय छाड्ने दर घटाउन सकिन्छ।

भाडा पखालाको कारणले प्रति वर्ष नेपालमा ५ वर्ष मुनिका ५००० बालबालिकाहरूको मृत्यु भैरहेको छ।

unicef

Slide 12

Slide 13

खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता र बालबालिकामा हुने असर

विश्वमा सुरक्षित पिउने पानी र सरसफाइको अभावको कारण रोग लाग्नेको संख्या	७२ प्रतिशत
नेपालमा पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाहरू मध्ये वर्षेनी भ्रूणमृत्युको प्रभावित हुनेहरूको प्रतिशत	८ प्रतिशत
नेपालमा कुनै पनि समयमा जुकाबाट संक्रमितहरू	९० प्रतिशत
नेपालमा प्रतिवर्ष ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको भ्रूणमृत्यु	११७३
नेपालमा प्रतिवर्ष ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको निमोनियाबाट हुने मृत्यु	२९४६

Source:

- WHO Report (2015)
- Nepal Demography and Health Survey 2016

Slide 14

खापा र सरसफाइका असरहरू

- साबुन पानीले हात धोए २३ प्रतिशतले न्यूमोनिया रोगमा कमी आउँछ ।
- सुत्केरी गराउन अगाडी साबुन पानीले हात धोएर शिशुको स्याहारदा १९ प्रतिशत शिशुलाई मृत्युको जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ ।

Source:

Fewtrell, L. et al. (2005). Water, sanitation, and hygiene interventions to reduce diarrhoea in less developed countries: A systematic review and meta-analysis. *The Lancet Infectious Diseases*, 5(1), 42-52.

Nepal Multiple Indicator Survey, 2010

Unite for Children

Slide 15

५४ प्रतिशत बालबालिकाको पुडकोपना खुला दिसा सडग सम्बन्धित छ ।

Spears, D. 2013. *How much international variation in child height can sanitation explain?* Policy Research Working Paper 6351. Washington, DC: The World Bank

१० प्रतिशत खुला दिसा गर्ने सन्ख्यामा कमी गरे १ प्रतिशत बालबालिकाको पुडकोपनामा सुधार ल्याउन सकिन्छ ।

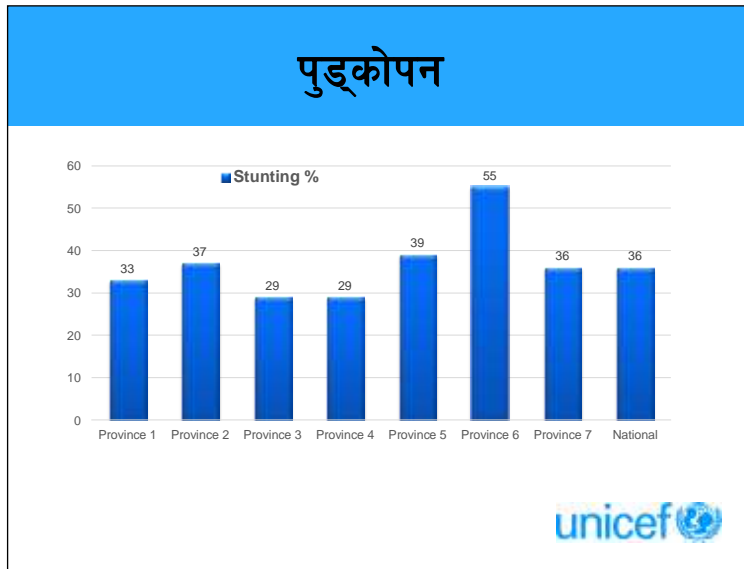
Open Defecation and Childhood Stunting in India: An Ecological Analysis of New Data from 112 Districts

Dean Spears¹, Arabinha Ghosh², Oliver Cumming³

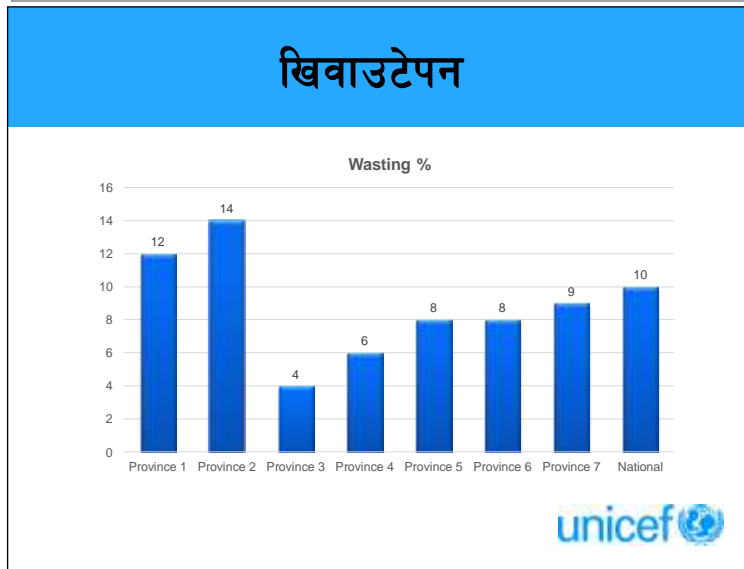
Unite for Children

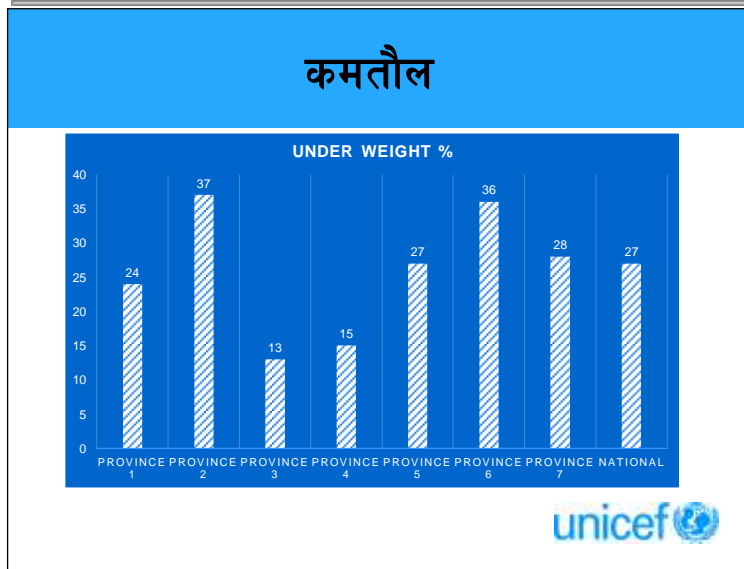
Slide 16

Slide 17

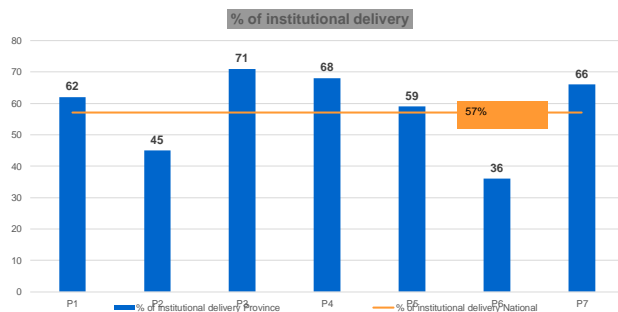

Slide 18

Slide 19

संस्थामा सुत्केरी गराउने दर (प्रतिशतमा)

unicef

Slide 20

खानेपानी र सरसफाइका फाइदाहरु

हात धुनमा गरीने रु १ को लगानी
चर्पीमा गरीने रु ३,
खानेपानीमा गरीने रु ६०, र
खोपमा गरीने रु ३०० वरावर हुन्छ ।

Slide 21

दिगो बिकास लक्ष्य

लक्ष्य ६: स्वच्छ पिउने पानी तथा सरसफाइ

सबैका लागि स्वच्छ पिउने पानी तथा सरसफाइको उपलब्धता र दिगो व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने

६.१. सन् २०३० सम्ममा सुरक्षित र व्यहोर्न सक्ने लागतमा समतामूलक रूपमा सबैको लागि खानेपानी पुर्याउने ।

६.२. सन् २०३० सम्ममा सबैका लागि समतामूलक र प्रर्याप्त सरसफाइ र स्वच्छतामा पहुँच हाँसिल गर्ने र खुला दिसा गर्ने अभ्यासको अन्त्य गर्ने क्रममा महिलाहरु तथा संकटासन्न अवस्थामा रहेका बालिकाहरुको आवश्यकतालाई विशेष ध्यान दिने ।

नेपालले सन् २०३० सम्म सबैलाई सुरक्षित खानेपानी र सरसफाइको सुबिधा पुर्याउने लक्ष्य राखेको छ।

unicef

Slide 22

आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धी

गाँउपालिका, नगरपालिका तथा वडाको काम, कर्तव्य र अधिकार

Slide 23

परिच्छेद - ३

- आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन
- स्वस्थ खानेपानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनिको प्रदूषण नियन्त्रण,
- सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन
- विद्युत, खानेपानी, सिंचाई सम्बन्धी अन्य कार्य ।

Unite for Children

Slide 24

वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : ग. विकास कार्य

- (९) सार्वजनिक शौचालय, स्नान गृह तथा प्रतिकालको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (१०) स्थानीय सामुदायिक धाराको प्रबन्ध, कुवा, इनार तथा पोखरीको निर्माण, संरक्षण र गुणस्तर नियमन गर्ने,
- (११) घरबाट निकास हुने फोहोरमैलाको व्यवस्थापन र व्यवस्थापन नोड तथा गल्लीहरूको सरसफाई र निकास नोडको व्यवस्थापन, सतही पानीको निकास तथा पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने, गराउने,
- (२९) वडालाई बालमैत्री बनाउने,
- (३९) वडालाई वातावरणमैत्री बनाउने,
- (४०) प्राथमिक कृषि, सुरक्षित मातृत्व, विद्यार्थी भर्ना, पूर्ण खोप, खुला दिशामकत सरसफाई, वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री शासनजस्ता प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू गर्ने, गराउने,

Slide 25

परिच्छेद-6
योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

24. योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने : (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि **आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत** विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नु पर्नेछ।

(2) उपदफा (१) बमोजिम योजना बनाउँदा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासँग अनकल हने गरी **सशासन, वातावरण, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन, अनकलन, विपद् व्यवस्थापन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण** जस्ता अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ।

Slide 26

अन्तिम भनाइ

 यदि परिवर्तन चाहानु हुन्छ भने आफैबाट सुरु गर्नु पर्छ ।
YOU MUST BE THE CHANGE YOU WISH TO SEE IN THE WORLD

महात्मा गान्धी
MAHATAMA GANDHI

Slide 27

Slide 1

सबैका लागि : सधैको लागि
सरसफाइ तथा खानेपानी कार्यक्रम
 (दोश्रो चरण)
(Accelerating Sanitation and Water for All – II)

Slide 2

ASWA II- भ्रलक

2018-2020 glt hfdv Ls fo& pl ; ~ r fng **2020-2022 अनुगमन**

स्वास्थ्य र पोषणमा सुधारीएको खानेपानी तथा सरसफाइद्वारा प्रभाव	असमानताहरुको सम्बोधन दिगोपना	लैङ्गिक तथा अपाङ्गतामा प्रभाव सहज वातावरण तथा सरोकारवालाहरुको सहयोग	संस्थागत खानेपानी तथा सरसफाइ
---	---------------------------------	--	------------------------------

नतिजाका लागि बजेट
नतिजाका आधारमा भुक्तानी/ कार्यक्षमता अनुशार प्रोत्साहन
स्वतन्त्र वार्षिक पुनरावलोकन तथा गुणस्तर अनुगमन

Slide 3

शब्दालीहरुको अर्थ

परिवर्तन दर: प्रज्वलन गरेका मध्ये खुला दिसामूक्त भएका समुदायहरु

कायम दर: खुला दिसामूक्त भएको कम्तिमा एक वर्षसम्म सो अवस्था कायमै भएको हुनेछ

समुदाय: कम्तिमा प्रष्ट देखिने १० घरधुरी सामेल भएका र मापनको समयमा बाह्य रुपमा खुला दिसामूक्त प्रमाणिकरण भएका

आधारभूत सरसफाइ: संयुक्त अनुगमन कार्यक्रमद्वारा परिभाषित- सुधारिएको चर्पीको सुविधा जस्ले दिसालाइ मानव सम्पर्कबाट अलग्याउँछ

आधारभूत हात धुने सुविधा: संयुक्त अनुगमन कार्यक्रमद्वारा परिभाषित - साबुन पानी सहितको हात धुने निश्चित स्थान भएको

आधारभूत खानेपानी: संयुक्त अनुगमन कार्यक्रम (JMP) द्वारा परिभाषित - ३० मिनेटको समयमा ल्याउन सकिने सुधारिएको पानी । पानी वितरण गर्नु अघिनै जिवाणु तथा, मुख्य रासायनिक पदार्थ नभएको सुनिश्चि हुनुपर्ने

सुरक्षित खानेपानी समुदाय: पानी सुरक्षा प्रणाली* र पानी सुरक्षा योजना भएका तथा लागु गरिएका

ASWA II-Nepal

लक्ष्य: लक्षित क्षेत्रका गरिब जनता, विशेषगरी महिला तथा बालबालिकाको स्वास्थ्य, पोषण तथा जीवनस्तर सुधारिएको हुनेछ ।

नतिजा: लक्षित क्षेत्रका गरिब तथा संकटासन्न जनता, विशेषगरी महिला तथा बालबालिकाले सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइका सेवाहरू र स्वच्छताका अभ्यास दिगो रूपमा उपभोग गरेका हुनेछन् ।

उपलब्धि १

लक्षित क्षेत्रका जनताको **आधारभूत सरसफाइ**मा पहुँच

उपलब्धि २

लक्षित क्षेत्रका जनताको आधारभूत, सुरक्षित, स्थानिय रूपमा व्यवस्थापन गरिएको **खानेपानी सुविधा**मा पहुँच

उपलब्धि ३

विद्यालय तथा स्वास्थ्यसंस्था उपयुक्त र प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिएका खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सुविधाहरू हुनेछन् र तिनको प्रवर्द्धन पनि गरिएको हुनेछ

उपलब्धि ४

प्राथमिक क्षेत्रमा **खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छतालाइ सबलिकरण गर्न राष्ट्रिय प्रणाली र क्षमता विकास**

ASWA II-Nepal

पाँच वर्ष भूमिका बालबालिकाहरूमा भ्रष्टाचारको दरमा कम भएका हुनेछन् - १२ - १० % (२०१६: ८%*)

दुई वर्ष भूमिका बालबालिकाहरूमा पुडकोपनाको दरमा कम भएको हुनेछ - २५- २१ % (२०१६: २७%*)

स्वतन्त्र निकायले खुलादिसा मुक्त भएको कर्मिमा एक वर्षसम्म कायम राखी प्रमणिकरण गरेको समुदायको प्रतिशत (९०%)

सरसफाइ

खानेपानी

संस्थागत खा.पा. तथा सरसफाइ

सहज वातावरण

स्वतन्त्र निकायले सुरक्षित पानी उपलब्ध भएको प्रमाणिकरण गरेको कर्मिमा १ वर्ष सम्म कायम राखेका समुदायको प्रतिशत (७०%)

स्वतन्त्र निकायले कर्मिमा एक वर्षभित्र प्रवर्द्धन गरी खुला दिसामुक्त गरेको समुदायको प्रतिशत (७५%)

दिगो तथा मर्मतका प्रणालि सहितका आधारभूत, सुरक्षित खानेपानी सुविधामा पहुँच पुगेको जम्मा जनसंख्या (२५,०००)

आधारभूत सरसफाइमा दिगोरूपले पहुँच पुगेको जम्मा जनसंख्या (३५०,०००)

विद्यालय खानेपानी तथा सरसफाइ (५०)
स्वास्थ्य संस्था खानेपानी तथा सरसफाइ (२०)

ASWA II-Nepal

कार्यक्रमहरू

आधारभूत सरसफाइमा दिगोरूपले पहुँच पुगेको जम्मा जनसंख्या (३५०,०००)

- सुधारिएको चर्पी निर्माणमा सहजिकरण
- खुला दिसा मुक्त घोषणा र त्यसको दीगोपना
- हात धुने कार्यको प्रवर्द्धन

दिगो तथा मर्मतका प्रणालि सहितका आधारभूत, सुरक्षित खानेपानी सुविधामा पहुँच पुगेको जम्मा जनसंख्या (२५,०००)

- खानेपानी योजना निर्माण र पुनःनिर्माण
- खानेपानी सुरक्षा र खानेपानी सुरक्षा योजना तयार तथा कार्यान्वयन
- पानी शुद्धकरणका विधीहरूको प्रवर्द्धन

विद्यालय खानेपानी तथा सरसफाइ (५०)
स्वास्थ्य संस्था खानेपानी तथा सरसफाइ (२०)

- खानेपानी, चर्पी र साबुन पानीले हातधुने सुविधाहरूको निर्माण, संचालन र दीगोपना

संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि

- तालीम तथा अभिमुखिकरण
- संस्थागत सुदृढिकरण

कार्यक्रम संचालन पद्धती

- संघीय र प्रान्तीय सरकारसंग सहकार्य, समन्वय, समिक्षा र क्षमता विकास
- स्थानीय सरकारसंग संयुक्त: कार्य योजना निर्माण, वार्षिक पुनरावलोकन, सहकार्य, समिक्षा र क्षमता विकास
- संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय सरकारको आवश्यकताको आधारमा
 - ✓ रातो किताब मार्फत
 - ✓ स्थानिय सरकार मार्फत
 - ✓ गैसस मार्फत

कार्यक्रम संचालन पद्धती

- पालिकासंग सम्झौतागरी सबै कार्यक्रम पालिकाबाटै सञ्चालन गर्ने ।
- पालिकाको सहमतिमा सबै कार्यक्रम गैसस बाट सञ्चालन गर्ने ।
- विशेष प्राविधिक काम गैसस संग र नियमित कार्यक्रम पालिकाबाटै सञ्चालन गर्ने ।
- खानेपानी र सरसफाइको नतिजामूखि एकल योजना तयार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

गैसस सूचिकृत प्रक्रिया

- पालिकाका प्रशासकीय प्रमुखहरुको बैठक,
- गै.स.स. छनोटको लागि समिति गठन
- सूचिकृतका सुचकहरु निर्धारण
- गैसस सूचिकृतका लागि सूचना प्रकाशन
- गै.स.स. हरुको प्रोफाइल बिश्लेषण तथा सुचि प्रकाशन
- सूचिकृत गैससहरुको प्रथमीकताको आधारमा पालिकाको आवश्यकताको अनुसार परिचालन गर्न सम्झौता

Slide 1

आधारभूत सरसफाइमा पहुँच समूह १		
सबल पक्ष	अवरोध	समाधानका उपाय

Slide 2

स्थानिय स्तरमा व्यवस्थापन भएको सुरक्षित खानेपानीमा पहुँच समूह २		
सबल पक्ष	अवरोध	समाधानका उपाय

Slide 3

विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधा सुनिश्चित भएका समूह ३		
सबल पक्ष	अवरोध	समाधानका उपाय

Slide 4

अनुगमन, मुल्यांकनको लागि संरचनाहरू सुदृढ भएको

समूह ४

सबल पक्ष

अवरोध

समाधानका उपाय

आज तिथि 2068/190/27, नवम्बर 2017 फेब्रुवारी
 99 वरिष्ठ आइलवारको दिन ASWA-II परिषदमा
 वारमा सुदूरत इलफल राजविराज नगरपालिका
 को पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरूको बैठकको
 उपस्थिति

क्र.सं.	नाम/पद	कार्यालय/संस्था	पद	हस्ताक्षर
१	श्री राम प्रसाद यादव	राजविराज न.पा.	नगर प्रमुख	
२	कमलेश्वर गिरी	" "	ख.पा.सं.सं.प.प.	
३	सुदूरत इलफल	" "	सुदूरत इलफल	
४	सुदूरत इलफल	" "	सुदूरत इलफल	
५	हरिहर यादव	" "	१२ नं. १० वडा	
६	राजन प्र. यादव	" "	१३ नं. वडा	
७	अनिता देवी चौधरी	" "	१३ नं. वडा	
८	फुदुनी देवी राय	" "	१४ नं. वडा	
९	सुकलदेवी रजक	" "	१२ नं. वडा	
१०	बुधनी देवी राय	" "	१३ नं. वडा	
११	जयलाल यादव	" "	सुदूरत इलफल	
१२	शोभा शर्मा	" "	शह-संयोजक(स्नात)	Shobha
१३	सुमिल कु. राय	११-१०	१३ वडा	
१४	राज प्रसाद यादव	११-१५	१३ वडा	
१५	पारसीलाल	१३-६	" "	
१६	रामेन्द्र यादव	SCDC, Nepal	कार्यकारी प्रमुख	
१७	विपिन कुमार कर्ी	रा. वि. नं. पा.	का. प्रा. सचिव	विपिन
१८	श्री. न. राय	रा. वि. नं. पा.	रा. वि. नं. पा.	श्री. न. राय
१९	कल्पना देव	रा. वि. नं. पा.	स. वि. नं. पा.	
२०	शेखना खान	रा. वि. नं. पा.	कार्यालयिका (सच)	
२१	श्याम सुन्दर चौधरी	NLP of Nepal	प्रमुख	
२२	श्री. काला लाम	१३ वडा	रा. वि. नं. पा.	
२३	सुदूरत इलफल	सुदूरत इलफल	सुदूरत इलफल	
२४	रामेन्द्र यादव	" "	नगर सचिव-प्रमुख	
२५	सिद्धेश्वर कु. यादव	रा. वि. नं. पा.	रा. वि. नं. पा.	
२६	Sanjay K. Ra	R.B- 5	वडा सचिव - ५	
२७	श्री. काला लाम	रा. वि. नं. पा.	रा. वि. नं. पा.	
२८	पुष्पेश्वर यादव	रा. वि. नं. पा.	पुष्पेश्वर यादव	
२९	राज प्रसाद यादव	रा. वि. नं. पा.	वडा सचिव - ४	
३०	अरुण शर्मा	" "	वडा सचिव - ४	
३०A	राम प्र. यादव	रा. वि. नं. पा.	वडा सचिव - ५	

30 B	युक्त युक्त के 26 211 कि -		
30 C	उभो उभा मुदु	27 विनपा - 4.9. विनपा	
31	चन्द्रशेखर चौधरी	विनपा वडाका-9	चन्द्रशेखर चौधरी
32	राम कुमार शर्मा	रा-वि.न.पा. वडा काका-8	
33	मोहन श. शर्मा	मोहनारी वि.न.	
34	सिद्ध शर्मा	मुक्तिनेत्र WASH Specialist	
35	सुनिता शर्मा	" WASH Officer	
36	हरि शर्मा	प्रतिष्ठेद नेपाल - WASH Consultant	
37	मिथिलेश कुमार शर्मा	WASH-CCU/UNEP/DEC - 5. 11. 2015	
38	सुरेश शर्मा	Unicef	
39	अरुण कुमार शर्मा	वडाका-9 काठमाडौं-2	
40	शिव शर्मा	का. वि. रा. वि. न. पा.	
41	मुक्ति श. शर्मा	मुक्तिनेत्र का. वि. न. पा.	
42	मन श. शर्मा	मन श. शर्मा	
43	मुन्शी कास श. शर्मा	रा. वि. न. पा. वडाका-9	
44	अरुण शर्मा	विनाश	
45	विश्व शर्मा		
46	तनू शर्मा		
47	प्रस्ताविका/मुकुल शर्मा	विनाश	

- 1) ASWA-III परिवर्धनको विस्तृत जानकारी सम्बन्धमा
- 2) राज विराज नगरपालिका क्षेत्रमा स्वच्छ पानी तथा स्वसफाई सम्बन्धी कार्य योजना सम्बन्धमा
- 3) राज विराज नगरपालिकाको स्थिति विवरण सम्बन्धमा

निर्णयहरू

- 1) प्रस्ताव नं 1 उपर हलफ्त गरी युनिसेफ नेपाल द्वारा सं-चालित परिवर्धन, युनिसेफ द्वारा कालात्मिकतामा लगाई किन? माथि प्रकाश पार्नुका साथै स्वच्छ पानीको राज विराज नगरपालिका को स्वच्छ पानी तथा स्वसफाई प्रकृषा, स्थानिय विनाशको काम कर्तव्य तथा क्षुधिकार सम्बन्धमा प्रकाश गर्नु भएकोमा unicef टोली, तथा स्वच्छ पानी तथा स्वसफाई प्रमूखलाई यस कार्यवाला ले धन्यवाद दिने निर्णय गरियो ।
- 2) प्रस्ताव नं 2 उपर हलफ्त गरी राज विराज नगरपालिका क्षेत्रमा आगामी दिनमा स्व संचालन गरिने स्वच्छ तथा स्व-सफाई कार्य योजना ल्याउ गरी भन्ने निर्णय गरियो ।
- 3) प्रस्ताव नं 3 उपर हलफ्त गरी स्वच्छ पानी तथा स्वसफाईको सवालमा राज विराज नगरपालिकाको स्थिति विवरणमा 4 वटा समूह बनाई स्वच्छ सवाल पढा,

(Handwritten signatures)

कमजोर पक्ष, चुनौती तथा धमसरह के के इन
मनी स्मूह काम जरी प्रस्तुती करण जाँयगा।

ANNEX: V- Photo

Inception at Rajbiraj Municipality, Saptari